

ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА ЧУЖДЕНЦИ

НИВО В2

1. Прочетете текста и определете всяко твърдение, свързано с него, като (а) *вярно*, (б) *невярно* или (в) *няма информация*.

Защо боядисваме яйца на Великден?

Известно е, че Великден е един от най-почитаните християнски празници. За великденските празници всяка къща е почистена, украсена, хората се обличат с нови дрехи – символ на новия живот през пролетта и възкресението на Христос. Трапезата е отрупана с вкусни ястия и сладкиши. На Великден трапезата във всеки дом трябва да е богата – обреден хляб, баница, пиле и най-вече яйца и козунак. Великден се празнува три дни, а подготовката за честването му започва в седмицата преди Великден, наричана Страстна седмица. Най-интересната традиция, свързана с честването на празника, е боядисването на яйца. Съществуват много варианти на вярванията, свързани с появата на тази традиция. Едно от християнските предания гласи, че когато Мария Магдалена отишла в Рим да се срещне с римския император Тиберий и му подарила яйце, което било червено – символ на кръвта на Христос, на думите ѝ „Христос възкръсна“ той ѝ отвърнал, че е толкова възкръснал, колкото яйцето в ръката ѝ е червено. Според друга легенда това е свързано със случка, станала, когато Христос бил на кръста. В този момент в подножието на Христовия кръст дошла кокошка и снесла яйце. Кръвта, която се стичала от Христовото тяло, обагрила яйцето в червен цвят и затова възникнала практиката да се боядисват яйцата. Въпреки че и до днес не е сигурно откъде е дошъл обичаят на Великден християните да си подаряват боядисани в червено яйца, според народните вярвания те имат магическа и предпазваща сила. Постепенно във времето започнали да се използват и други цветове. Великденските яйца се боядисват обикновено на Велики четвъртък или в ранните сутрешни часове на съботата преди Великден. С първото боядисано яйце, което задължително е червено, се рисува кръст по челата на децата, за да бъдат те здрави и румени през цялата година. Това яйце се слага пред домашната икона, за да се лекуват болните с него, заравя се в средата на градината за плодородие или се пази някъде в дома до следващия Великден. След точно една година се чупи и ако се е запазило, а не е развалено, тогава домът през идната година ще се радва на радост и благополучие. Яйцето не се изхвърля, а се заравя някъде близо до дома. За българската великденска традиция е характерно и така нареченото „борене с яйца“ или „чукане с яйца“.

С него всеки преживява символична борба за победа и ритуал за здраве през цялата година. Още от заранта в неделята на Възкресение всички се чукат със специално боядисаните за празника яйца за здраве. Смята се, че който излезе победител, тоест има най-здравото яйце, наричано „борец“ или „бияч“, ще се радва на много щастие, сполука и отлично здраве.¹

1. Великден е един от най-важните християнски празници.
2. Освен с възкресението на Исус Христос великденските празници се свързват и с езическите вярвания за „възкръсването“ на природата и живота през пролетта.

<i>a</i>	<i>б</i>	<i>в</i>
☐	☐	☐
☐	☐	☐

¹ По материали от Интернет. Снимки: БГНЕС

3. Великден се празнува през Страстната седмица с богато отрупани с ястия и сладкиши трапези.	☐	☐	☐
4. Много е важно на Великден всички да са с нови дрехи не само за да се харесат, но и за да покажат, че са работливи.	☐	☐	☐
5. На Великден се боядисват само червени яйца, защото червеният цвят символизира кръвта на Исус Христос.	☐	☐	☐
6. Който не е успял да си боядиса яйца, може да получи такива в черквата.	☐	☐	☐
7. Когато домакинята боядиса първото яйце, тя натърква с него бузките на децата, за да са здрави. При някои народи на това яйце се приписва силата да гаси пожари, а освен това с него в ръка се издирва изгубен добитък.	☐	☐	☐
8. Първото боядисано яйце не се чупи до следващия Великден.	☐	☐	☐
9. Боренето с яйца, характерно за българската великденска традиция, започва в неделята на Възкресение преди да започне обядът.	☐	☐	☐

2. Попълнете празните места с по една дума във всеки от примерите така, че да се получат смислово и граматически правилни въпроси.

Например: ...Кой... е откривателят на Америка?

1. .... животно наричаме цар на животните?	2. .... се казвате?
3. На ..... дата е роден синът ти?	4. .... беше идеята да ни гостувате?
5. .... от студентите в групата е от Гърция?	6. .... обичаш да ядеш най-много?
7. Извинете, ... влакът за София закъснява?	8. .... е часът?
9. Не те ли интересува от ..... е поканата?	10. С ..... разговаряш по телефона?
11. .... по произход е Майка Тереза?	12. .... заминаваш утре, а не днес?
13. Бихте ли ми казали, моля, ... производство е този велосипед и ..... струва?	
14. Никой ли не видя ..... дойде катастрофираният автомобил?	
15. Скоро ..... ще бъдат ясни резултатите от президентските избори?	
16. .... подарък искате с жена ти за годишнината от сватбата ви?	
17. .... мислиш да не си учиш уроците и да не си пишеш домашните?	
18. .... при тази неразбория вкъщи да намеря ..... жена ми е сложила вратовръзките ми?	

3. Изберете подходящата дума за всяко едно от празните места в текста. Имайте предвид, че трябва да използвате всички думи по-долу, и то само по един път.

Иван *има* нов апартамент. Той ..... в 5-етажна ..... в центъра на София. Това ..... жилище е по-хубаво от ....., защото е на една ..... и спокойна ..... . Освен това в непосредствена близост до него има няколко театъра и ....., които ..... може ..... през свободното си ..... . Най-..... от всичко обаче е изобилието от ..... магазини и ресторанти и че ..... вечер по ..... улици ..... много хора.

да посещава
се намира
има
се разхождат

тиха
старото
хубавото
централните

време
сграда
улица
кина

той
негово
всяка
всякакви

4. Препишете текста, като го трансформирате по такъв начин, че да избегнете повторенията. За тази цел използвайте подходящи местоимения без да нарушавате неговата смислова и граматическа свързаност.

Например: Вчера се запознах с Христо. Той е студент... Мечтата му/Неговата мечта е...

Вчера се запознах с Христо. Христо е студент в Софийския университет и следва журналистика. Мечтата на Христо е да завърши успешно и да си намери работа в някоя телевизия. Христо има приятелка, която се казва Невена и също учи журналистика. Невена обаче е в трети курс, а Христо е във втори. Христо и Невена се познават още от деца, защото са съседи и родителите на Христо и

7. Трансформирайте изреченията по модела.

Например: Той обича да гледа как дъщеря му заспива. (сегашно време)

Обича ли да я гледа, докато тя *спи*? (сегашно време)

Обича да гледа *заспиващата* си дъщеря. (сегашно деятелно причастие)

Обича да гледа *заспалата* си дъщеря. (минало свършено деятелно причастие)

1. И вие елате да видите детето, което всеки път *написва* домашните си без грешки!
Искате ли да ..... видите, докато ..... домашните си без грешки?
Искате ли да видите детето, ... всеки път домашните си без грешки?
Искате ли да видите детето, ... домашните си без грешки?
2. Ти вярваш ли на онези политици, които *дават* неизпълними обещания?
Не ..... вярвай, защото те не могат да ни ..... нищо друго!
Не вярвай на политиците, ... неизпълнимите си обещания винаги преди избори!
Не вярвай и този път на политиците, ... вече такива обещания и на предишни избори!
3. Те уплашени ли са от коронавируса, който *се разпространява* навсякъде?
Уплашиха са от ....., защото ..... навсякъде.
Уплашени са от коронавируса, ... навсякъде.
Уплашени са от този ..... навсякъде нов вирус.
4. Ирина *продължава* ли да обича осиновените си деца след като роди собствената си дъщеря?
Ирина ..... да ..... обича много и след като роди собствената си дъщеря.
Тя е от жените, ... да обичат много осиновените си деца, дори и да родят свое.
Ирина е майка, ... да обича много осиновените си деца и след раждането на нейното.
5. Иван харесва ли хората, които *лъжат*?
Никой не ..... харесва, понеже ..... означава да заблуждаваш и да мамиш околните.
Никой не харесва хората, ... другите.
Никой не харесва хората, ... другите.

8. Трансформирайте изреченията по модела.

Модел: Весела и майка ѝ днес на покрива *намериха* коте. (минало свършено време)

Случайно научих, че на покрива *намерили* коте. (преизказване на минало свършено време)

Не знаех, че някой *е намерил* коте. (минало неопределено време)

Намереното коте е добре. (минало страдателно причастие)

Намирайки го, Весела и майка ѝ са му спасили живота. (деепричастие)

1. Премиерът *съобщи* важна новина по националното радио.
Случайно научих, че ..... важна новина по радиото.
Не знаех, че някой ..... важна новина.
..... новина е за изборите.
..... я, премиерът призова всички да запазят спокойствие.
2. Вчера приятелите на Елена *отвориха* нов хранителен магазин в квартала.
Случайно научих, че ..... нов хранителен магазин в квартала.
Не знаех, че някой ..... нов хранителен магазин.
..... магазин е вторият такъв в града ни на тези собственици.
..... го, приятелите на Мария се опитват да разширят бизнеса си.
3. Пръв *разгада* египетските йероглифи френският лингвист Жан-Франсоа Шамполион.
Случайно научих, че някакъв французин пръв ..... египетските йероглифи.
Не знаех кой ..... египетските йероглифи.
..... от Шамполион йероглифи са от известния Розетски камък.
..... ги, той прави едно от най-великите открития в историята на човечеството.

9. Трансформирайте изреченията по модела.

Модел: Той вече *не ходи* в парка. (*сегашно време*)

Той вече *не ходеше* всеки ден в парка. (*минало несвършено време*)

Казвали са ми, че дълги години той всеки ден *ходел* в парка.

(*преизказване на минало несвършено време*)

1. В градината ни *пее* едно странно, но много красиво птиче.
Всяка пролет едно странно, но много красиво птиче ..... в градината ни.
Казвали са ми, че всяка пролет едно странно, но много красиво птиче ..... в градината ни.
2. Те *си мислят* за тебе.
Много често те ..... за тебе.
Казвали са ми, че те много често ..... за тебе.
3. Катя *яде* само зеленчуци.
По време на пости Катя ..... само зеленчуци.
Казвали са ми, че по време на Катя ..... само зеленчуци.
4. Иван *поправя* всякакви електроуреди.
В миналото Иван ..... всякакви електроуреди.
Казвали са ми, че в миналото ..... всякакви електроуреди.
5. Кирил и Лили *работят* заедно с него там.
По същото време Кирил и Лили ..... заедно с него там.
Казвали са ми, че по същото време Кирил и Лили ..... заедно с него там.

10. Променете глаголното време от сегашно в минало неопределено на онези глаголи в долния текст, трансформирането на които не пречи на възприемането на смисъла.

е живял

е забравил

Кирил живее дълго време в чужбина. Ето защо той забравя много български думи. Аз винаги се чудя дали хората могат да забравят родния си език. Сестра му ми казва, че от много време не общува с българи, а за четене на български книги в интернет и дума не може да става, защото от доста време работи по 10 часа на ден. Затова предпочита през почивните дни да не чете, а да си отдъхва някъде сред природата. И други приятели, които срещам по време на отпуските им в България, споделят, че в чужбина е трудно да запазиш богатството на езика си.

11. Попълнете празните места в изреченията с подходящите глаголни форми от предложените по-долу, така че да се получат смислово и граматически правилни изречения.

А) Деца, ... ли продавачката колко струват бонбоните, преди да ..... парите?

е дала, питаше, дадете, казахте, сте давали, попитахте, даде, е питала

Б) Ние ..... как се казва онзи човек, защото не го ..... и не ..... дали това е господин Павлов.

казваме, знаем, са попитали, попитахме, познаваме, знаели сме, знаяхме, чудим се

В) През прозореца ....., че навън всичко е замръзнало. Аз обаче ще ....., въпреки че не обичам да ....., когато времето е толкова студено.

изляза, излязъл съм, са видели, се вижда, излизам, видеха, виждаше се, са излезли

12. Трансформирайте двата текста в минал план, като внимавате как съгласувате различни времена на глаголите в един и същи текст.

А) Вървя по улиците на родния ми град и гледам минувачите. Повечето от тях винаги бързат за някъде, сякаш на другия ден ще настъпи краят на света. А аз, както обикновено, само искам да се порадвам на току-що настъпилата пролет. Затова не бързам. Времето е хубаво и настроението ми е добро. За момент спирам да си купя вестник от едно павилионче и после отивам в парка, където искам на някоя пейка да погледам играещите деца. Може да ви се стори странно, но докато вървя, неволно се замислям за многото улици в многото градове, по които съм крачил без цел и посока.

Вървя.....

.....

.....

.....

.....

.....

Б) През лятото Мария ще отиде на море в Италия. Тя ще пътува дотам със самолет. По време на престоя си в страната на Ботуша ще види много интересни места. Ще си купи много дрехи и ще яде пица за закуска, обяд и вечеря, защото безкрайно я обича. В Италия има и чудесно кафе, но Мария предпочита да опита италианските вина. Въпреки краткото време за запознанства, тя ще научи малко италиански и ще си намери приятели, с които всяка вечер ще обикаля различни ресторанти, а после ще се разхождат заедно до ранни зори – нещо, за което винаги си е мечтала и което според нея е много романтично.

През лятото Мария отиде.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Трансформирайте текста в сегашен план.

Асен се обади на Милена по телефона и я попита дали е свободна вечерта, за да я покани двамата да отидат на кино. Предложението му ѝ хареса и тя с радост прие. Всъщност Милена отдавна харесваше Асен, но се срамуваше да му го признае. След като се уговориха кога и къде да се срещнат, тя започна да се приготвя. Първо се зае с прическата си, а след това прекара дълго време пред гардероба, като търсеше най-подходящата рокля за срещата. Накрая реши да избере нещо официално, защото тайничко се надяваше, че след киното Асен ще ѝ предложи да я заведе на ресторант.

Асен се обажда.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. Попълнете празните места в текста с подходящи по смисъл глаголи и техни граматически правилни форми в сегашно, минало свършено, минало несвършено или минало неопределено време, като внимавате как ще съгласувате различни времена на глаголите в един и същи текст, ако се налага да го направите.

Вчера Георги **прочете** за пореден път любимата си книга. Той ..... тази книга много пъти, но сега ..... да я ..... отново. Много пъти ..... защо има хора, които многократно ..... една и съща книга или ..... един и същи филм повече от един път. Явно това им ..... . Днес майка ми си ..... , че когато ..... много малка, аз също ..... да ..... всеки ден любимия си анимационен филм за Пепеляшка.

15. Подредете думите в редовете в смислово и граматически правилни изречения, като обърнете специално внимание на последователността при членуваните форми на местоименията, прилагателните и съществителните имена.

Например: сина / се / преподавател / език / моят / френски / по / ми / познава / със

Моят преподавател по френски език се познава със сина ми.

1. идва / никога / автобусът / защото / закъснявам / за / навреме / често / не / лекциите

2. на / китайска / е / повече / километра / известно / стена / че / дължината / от / Великата / е / 21 000

3. от / Гог / картини / серия / е / художник / на / нидерландския / Ван / „Слънчогледите“

4. много / неизвестен / той / от / този / скъп / ѝ / подарен / обожател / беше / парфюм

5. композитора / на / операта / наричан / името / Клаудио / е / баща / на / Монтеверди

6. Балканите / столица / българска / най-старите / сред / градове / е / на / днешната / също / София

7. африканския / за / събрат / по-лесен / слон / му / е / в / индийският / сравнение / с / опитомяване

8. завиждат / от / кола / нова / ни / по-модерна / защото / съседите / нашата / е / тяхната

16. Изберете подходящата дума от предложените в скобите предлози и наречия за място или посока и ги поставете на съответните празни места в текста! Имайте предвид, че верният отговор за всички позиции може да бъде само един.

Когато Катя влезе, аз излязох .....(из, навън, от, в, на, отвън, с, със) стаята. След това слязох .....(долу, надолу, нагоре, по, от) стълбите и напуснах сградата .....(в, към, извън, навън, отвътре, през, из) задния вход. Навън валеше и затова се затичах .....(от, из, при, по, вътре) улицата. Докато бързах .....(до, в, при, към, от) спирката на автобуса, реших да не се прибирам веднага .....(у, в, за, при, от, през, за) дома, а да спра .....(към, вътре, във, в, отвън, извън) първото кафене, което видях .....(през, по, в, до) пътя си, за да вляза .....(в, вътре, във, навътре, към, у) и да изпия едно горещо капучино. Не бях изминал и десетина метра и се озовах ..... (сред, от, на, в, към, между, вътре, извън, във, вдясно, вляво, с, със) сладкарница и пицария. В първия момент си избрах сладкарницата, но след кратко колебание предпочетох да не влизам .....(у, в, във, вътре, из, от, на) нея, а да продължа .....(към, у, на, в, във, с, край, покрай) къщи.

17. Премахнете (зачертайте) ненужните думи в текста, така че да се получат правилно смислово и граматически употребени съюзи за причина.

Преподавателят е доволен, ~~въпреки~~ че студентите редовно пишат домашните си. Тъй като че ли поставените задачи са много, повечето от студентите ги изпращат по-късно. За някои от тях обаче сякаш защото е трудно да съставят текстове. Ето защо ако преподавателят им дава повече тестови задачи, понеже така е по-лесно за тях. Според него е важно всички студенти да правят упражненията дори и с грешни отговори, защото ако той трябва да провери какво са научили и какво не.

18. Трансформирайте текста последователно в минало предварително време, в бъдеще време в миналото и в условно наклонение, като промените само онези глаголи, чиито преобразувани форми не биха нарушили смисловото и граматическото единство на текста.

Захванах се да пиша книга за историята на моя род, защото се притесних, че ако не го направя, с течение на времето ще забравя много от нещата, които знам и ще съжалявам до края на дните си. Сигурно не всеки намира време и събира смелост да напише такава книга, която за мене се явяваше делото на моя живот. А всичко започна ето така. През годините чух и записах много факти, които роднини и близки разказваха по време на семейни тържества и други събирания. За други важни неща пък се осведомих от разказите на хора, които нямат нищо общо със семейството ми, но са познавали мои предци или пък са слушали истории за тях от свои приятели и познати.

А) Минало предварително време

Бях се захванал да пиша книга .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Б) Бъдеще време в миналото

Щях да се захвана да пиша книга .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

В) Условно наклонение

Бих се захванал да пиша книга .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

19. Трансформирайте текста в страдателен залог, като използвате модела.

Хората във всички страни по света искат от управниците си да спрат войните и въоръжаването, да осигурят по-големи помощи за малоимотните и бедните, да построят повече болници и училища, да намалят безработицата и да увеличат заплатите и пенсиите, за да могат всички – и бедни, и богати да живеят нормално и да очакват едно по-добро бъдеще. Що се отнася до моментната ситуация в България, младите хора тук се надяват едно ново поколение политици да спре боричканията за власт и корупцираността на статуквото у нас и общите усилия на всички демократични сили да изведат страната от кризата. Неслучайно дедите ни слагат на сградата на Народното събрание девиза „Съединението прави силата“.

Хората във всички страни по света искат от управниците си да се спрат/ да бъдат спрени войните и въоръжаването, ...
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

20. Напишете съчинение с обем от 200 думи, в който отговорете на въпроса: „Как новите технологии промениха моя живот?“. За целта преди това прочетете долния текст.

През последните 10 години компютърните технологии се промениха повече, отколкото през последните три десетилетия. През следващите 10 години още 3 млрд. души ще се присъединят към другите 2,5 млрд. души, които вече имат достъп до интернет.

Помнете ли колко усилия трябваша преди, за да успеете да се чуете с роднини по телефона? Трябваше да се ходи до пощата, да се поръча разговор, да изчакаме връзката, да дотичаш в кабината и чак тогава да чуем близък човек. А сега всичко е толкова лесно и просто, благодарение на технологиите.

Какъв ти телефон, всеки, който има Skype или Viber, може спокойно да говори и да се вижда навсякъде по света, където има интернет, като натисне два бутона. Можете да дойдете при родителите си на село, да свържете модем към обикновен нетбук, да настроите Skype и да се обаждате всеки ден.

Спомнете си колко поколения аудио носители са се появили и изчезнали. Плочи, ленти, след това компакт дискове, след това мини-дискове и накрая MP3 – универсален цифров формат на всякакви дискове. Разбира се, и до ден днешен има ценители на винил (или флак формат), но сега не става дума за тях. Преди технологиите беше необходимо да се намери музика, да се намери оборудване, което да се прехвърля от един носител в друг и едва тогава, най-накрая, да чуете записа. А днес, седейки в кафене, чуваме интересна мелодия, вдигаме телефона с включен Shazam, определяме изпълнителя и веднага го изтегляме.

Същото важи и за филмите. В зората на видеорекордерите, когато първите модели току-що започнаха да се появяват сред най-напредналите жители на страната, мнозина ходеха на гости, за да гледат филми. Днес можем да започнем да гледаме филм у дома, след това да го качим на телефон или таблет и да продължим филмовото шоу в колата или метрото. И дори да не ходим на гости, можем да обсъдим най-новия филм с приятели в социалните мрежи.

Или игрите. Преди нямаше дори най-примитивните 8-битови конзоли, а днес игрите имат кинект сензор и позволяват не само да лежиш или да седиш пред екрана с джойстик, но да се движиш, да скачаш и да се биеш заедно с героите.

КЛЮЧ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ

- Задача 1: 18 точки (9 x 2 т.)** 1-а; 2-в; 3-б; 4-б; 5-б; 6-в; 7-в; 8-а; 9-в
- Задача 2: 20 точки (20 x 1 т.)** 1. Кое; 2. Как; 3. коя; 4. Чия; 5. Кой; 6. Какво; 7. защо; 8. Колко; 9. кого; 10. кого; 11. Каква; 12. Защо; 13. Чие, колко; 14. откъде; 15. ли; 16. Какъв; 17. Докога; 18. Как, къде
- Задача 3: 15 точки (15 x 1 т.)** *Верните отговори са в следната последователност в текста: има, се намира, страда, негово, старото, тиха, улица, кина, той, да посещава, време, хубавото, всякакви, всяка, централните, се разхождат*
- Задача 4: 11 точки (11 x 1 т.)** *Например: Вчера се запознах с Христо. Той е студент в Софийския университет и следва журналистика. Мечтата му/Неговата мечта е да завърши успешно и да си намери работа в някоя телевизия. Христо има приятелка, която се казва Невена и също учи журналистика. Тя обаче е в трети курс, а той е във втори. Те се познават още от деца, защото са съседи и родителите им/техните родители са добри приятели от много години. Майката и бащата на Христо много харесват Невена и я искат за снаха. Христо има сестра, която се казва Дарина. Тя знае, че Христо и Невена са много близки. Дарина е приятелка на Невена и много пъти ѝ е казвала, че си мечтае някой ден те да се оженят, но според Христо първо трябва да завършат, а чак след това да мислят за сватба. Майката му обаче го апострофира, като му казва, че в живота няма нищо по-важно от любовта.*
- Задача 5: 18 точки (6 x 3 т.)** 1. учех, го, научих; 2. четях, я прочетох; 3. гледах, го, изгледах; 4. миех, ги, измих; 5. играех, я, изиграх; 6. правех, ги, направих
- Задача 6: 12 точки (3 x 4 т.)** 1. купувам, не (им) купих, тях; 2. давам, (й), ще дам, нея; 3. не (ви) се обадох, ще се обадя, вас
- Задача 7: 20 точки (5 x 4 т.)** 1. го, пише; написващо; написало; 2. им, дадат; даващи; давали; 3. него, се разпространява; разпространяващ се; разпространил се; 4. продължава, ги; продължаващи, продължила; 5. ги, да лъжеш; лъжещи; лъгали
- Задача 8: 12 точки (3 x 4 т.)** 1. съобщили, е съобщил, съобщената, съобщавайки; 2. отворили, е отворил, отвореният, отваряйки; 3. разгадал, е разгадал, разгаданите, разгадавайки ги
- Задача 9: 10 точки (5 x 2 т.)** 1. пееше, пеело; 2. си мислеха, си мислели; 3. ядеше, ядяла; 4. поправяше, поправял; 5. работеха, работели
- Задача 10: 6 точки (6 x 1 т.)** *живее (е живял); забравя (е забравил); се чудя (съм се чудил); казва (е казвала); не общува (не е общувал); предпочита (е предпочел); срещам (съм срещал); споделят (са споделяли)*
- Задача 11: 8 точки (8 x 1 т.)** А) попитахте, дадете; Б) попитахме, познаваме, знаем; В) се вижда, изляза, излизам
- Задача 12: 19 точки (19 x 1 т.)**
- А) *Вървях* по улиците на родния ми град и *гледах* минувачите. Повечето от тях винаги бързат за някъде, сякаш на другия ден ще настъпи краят на света. А аз, както обикновено, само *исках* да се порадвам на току-що настъпилата пролет. Затова *не бързах*. Времето *беше* хубаво и настроението ми *беше* добро. За момент *спрях* да си купя вестник от едно павилионче и после *отидох* в парка, където *исках* на някоя пейка да погледам играещите деца. Може да ви се стори странно, но докато *вървях*, неволно *се замислях* за многото улици в многото градове, по които съм крачил без цел и посока.
- Б) През лятото Мария *отиде* на море в Италия. Тя *пътува* дотам със самолет. По време на престоя си в страната на Ботуша *видя* много интересни места. *Купи си* много дрехи и *яде* пица за закуска, обяд и вечеря, защото безкрайно я обича. В Италия има и чудесно кафе, но Мария *предпочете* да опита италианските вина. Въпреки краткото време за запознанства, тя *научи* малко италиански и *си намери* приятели, с които всяка вечер *обикаляше* различни ресторанти, а после *се разхождаха* заедно до ранни зори – нещо, за което винаги си е мечтала и което според нея е много романтично.
- Задача 13: 12 точки (12 x 1 т.)** Асен *се обажда* на Милена по телефона и я *пита* дали е свободна вечерта, за да я покани двамата да отидат на кино. Предложението му ѝ *харесва* и тя с радост *приема*. Всъщност Милена отдавна *харесва* Асен, но се *срамува* да му го признае. След като *се уговарят* кога и къде да се срещнат, тя *започва* да се приготвя. Първо *се заема* с прическата си, а след това *прекарва* дълго време пред гардероба, като *търси* най-подходящата рокля за

срещата. Накрая *решава* да избере нещо официално, защото тайничко *се надява*, че след киното Асен ще ѝ предложи да я заведе на ресторант.

Задача 14: 11 точки (11 x 1 т.) *Например:* Вчера Георги прочете за пореден път любимата си книга. Той *е чел* тази книга много пъти, но сега *искаше* да я *прочете* отново. Много пъти *съм се чудил* защо има хора, които многократно *прочитат* една и съща книга или *гледат* един и същи филм повече от един път. Явно това им *харесва*. Днес майка ми си *спомни*, че когато *съм била* много малка, аз също *съм обичала* да *гледам* всеки ден любимия си анимационен филм за Пепеляшка.

Задача 15: 8 точки (8 x 1 т.) 1. Често *закъснявам* за лекциите, защото автобусът никога не идва навреме; 2. Известно е, че дължината на Великата китайска стена е повече от 21 000 километра; 3. „Слънчогледите“ е серия от картини на нидерландския художник Ван Гог; 4. Този много скъп парфюм ѝ беше подарен от неизвестен обожател; 5. Името на композитора, наричан баща на операта, е Клаудио Монтеверди; 6. Днешната българска столица София също е сред най-старите градове на Балканите; 7. Индийският слон е по-лесен за опитомяване в сравнение с африканския му събрат; 8. Съседите ни *завиждат*, защото нашата нова кола е по-модерна от тяхната.

Задача 16: 12 точки (12 x 1 т.) от, по, през, по, към, у, в, по, вътре, между, в, към

Задача 17: 4 точки (4 x 1 т.) Преподавателят е доволен, ~~въпреки~~ че студентите редовно пишат домашните си. Тъй като ~~честно~~ поставените задачи са много, повечето от студентите ги изпращат покъсно. За някои от тях обаче сякаш ~~защото~~ е трудно да съставят текстове. Ето защо ~~ако~~ преподавателят им дава повече тестови задачи, понеже така е по-лесно за тях. Според него е важно всички студенти да правят упражненията дори и с грешни отговори, защото ~~ако~~ той трябва да провери какво са научили и какво не.

Задача 18: 27 точки (27 x 1 т.)

А) Бях се захванал да пиша книга за историята на моя род, защото *се бях притеснил*, че ако не го направя, с течение на времето ще забравя много от нещата, които знам и ще съжалявам до края на дните си. Сигурно не всеки намира време и събира смелост да напише такава книга, която за мене *се явяваше* делото на моя живот. А всичко *беше започнало* ето така. През годините *бях чул* и (*бях*) *записал* много факти, които роднини и близки *бяха разказвали* по време на семейни тържества и други събирания. За други важни неща *пък се бях осведомил* от разказите на хора, които нямат нищо общо със семейството ми, но *бяха познавали* мои предци или *пък бяха слушали* истории за тях от свои приятели и познати.

Б) Щях да се захвана да пиша книга за историята на моя род, защото *се притесних*, че ако не го направя, с течение на времето *щях да забравя* много от нещата, които знам и *щях да съжалявам* до края на дните си. Сигурно не всеки намира време и събира смелост да напише такава книга, която за мене *щеше да се яви* делото на моя живот. А всичко *щеше да започне* ето така. През годините *щях да чуя* и (*щях*) *да запиша* много факти, които роднини и близки *щяха да разказват* по време на семейни тържества и други събирания. За други важни неща *пък щях да се осведомя* от разказите на хора, които нямат нищо общо със семейството ми, но са познавали мои предци или *пък са слушали* истории за тях от свои приятели и познати.

В) Бих се захванал да пиша книга за историята на моя род, защото *бих се притеснил*, че ако не го направя, с течение на времето *бих забравил* много от нещата, които знам и *бих съжалявал* до края на дните си. Сигурно не всеки *би намерил* време и *би събрал* смелост да напише такава книга, която за мене *би се явила* делото на моя живот. А всичко *би започнало* ето така. През годините *бих чул* и (*бих*) *записал* много факти, които роднини и близки *биха разказвали* по време на семейни тържества и други събирания. За други важни неща *пък бих се осведомил* от разказите на хора, които нямат нищо общо със семейството ми, но са познавали мои предци или *пък са слушали* истории за тях от свои приятели и познати.

Задача 19: 7 точки (7 x 1 т.) Хората във всички страни по света искат от управниците си *да се спрат* (*да бъдат спрени*) войните и въоръжаването, *да се осигурят* (*да бъдат осигурени*) по-големи помощи за малоимотните и бедните, *да се построят* (*да бъдат построени*) повече болници и училища, *да се намали* (*да бъде намалена*) безработицата и *да се увеличат* (*да бъдат увеличени*) заплатите и пенсиите, за да могат всички – и бедни, и богати да живеят нормално и да очакват едно по-добро бъдеще. Що се отнася до моментната ситуация в България, младите хора тук се надяват боричканията за власт и корумпираността на статуквото у нас *да се спрат*

(да бъдат спрени) от едно ново поколение политици и страната да се изведе (да бъде изведена) от кризата с общите усилия на всички демократични сили. Неслучайно девизът „Съединението прави силата“ е сложен от дедите ни на сградата на Народното събрание.

Задача 20: 50 точки. Задачата се оценява според критериите в таблицата по-долу.

Критерии за оценка на продуктивен писмен текст (съчинение) – 20. задача		Точки от – до
1.	Езикови компетентности	
	<i>По отношение на лексикалната си култура тестваният:</i>	
	Познава необходимия лексикален обем по зададената тема и употребява смислово уместни думи и изрази.	6 – 10
	Частично познава необходимия лексикален обем по зададената тема и допуска единични грешки при употребата на смислово уместни думи и изрази.	1 – 5
	Не познава необходимия лексикален обем по зададената тема и не умее да употребява смислово уместни думи и изрази.	0
	<i>По отношение на граматичната норма тестваният:</i>	
	Владее и прилага познатите му основни граматични норми. Умее да описва или да коментира с прости изречения елементи от своята автобиография, всекидневие, заобикалящата го среда.	6 – 10
	Частично владее и прилага познатите му основни граматични норми. Не е овладял изцяло уменията да описва или коментира с прости изречения елементи от своята автобиография, всекидневие, заобикалящата го среда.	1 – 5
	Не владее и не познава основни граматични норми и не умее да описва или да коментира с прости изречения елементи от своята автобиография, всекидневие, заобикалящата го среда.	0
	<i>По отношение на правописната и пунктуационната норма тестваният:</i>	
	Владее и прилага познатите му основни правописни и пунктуационни правила. Не допуска правописни и пунктуационни грешки.	6 – 10
	Частично владее и прилага познатите му основни правописни и пунктуационни правила. Допуска единични или спорадични правописни и пунктуационни грешки.	1 – 5
	Не владее и не познава основни правописни и пунктуационни правила. Допуска груби и повтарящи се правописни и пунктуационни грешки.	0
2.	Компетентности за изграждане на продуктивен писмен текст (съчинение)	
	<i>По отношение на логическата последователност на изложението тестваният:</i>	
	Разбира зададената тема. Умее да изгражда логически последователно изложение. Умее да излага своите разсъждения и аргументи в съответствие със зададената тема. Умее правилно да съставя цялостно описание.	11 – 20
	Разбира зададената тема. Демонстрира известни пропуски при изграждането на логически последователно изложение. Умее да излага своите разсъждения и аргументи в съответствие със зададената тема. Умее да съставя описание, но речникът е ограничен.	6 – 10
	Разбира зададената тема. Демонстрира известни пропуски при изграждането на логически последователно изложение. Не е овладял изцяло уменията да излага своите разсъждения и аргументи в съответствие със зададената тема. Демонстрира пропуски при изграждането на описание и използваният речник е ограничен, като някои думи са употребени неточно.	1 – 5
	Не разбира зададената тема. Не умее да изгражда логически последователно изложение и да излага своите разсъждения или аргументи в съответствие със зададената тема. Не умее да съставя описание. Съдържанието на текста е трудноразбираемо.	0

МАКСИМАЛЕН СБОР ТОЧКИ ОТ ВСИЧКИ ЗАДАЧИ: 300

СКАЛА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Брой точки	Оценка
<i>до 150 включително</i>	<i>Слаб 2.00</i>
<i>от 151 до 170</i>	<i>Среден 3.00</i>
<i>от 171 до 181</i>	<i>Среден 3.25</i>
<i>от 181 до 190</i>	<i>Добър 3.50</i>
<i>от 191 до 200</i>	<i>Добър 3.75</i>
<i>от 201 до 210</i>	<i>Добър 4.00</i>
<i>от 211 до 220</i>	<i>Добър 4.25</i>
<i>от 221 до 230</i>	<i>Мн. добър 4.50</i>
<i>от 231 до 240</i>	<i>Мн. добър 4.75</i>
<i>от 241 до 250</i>	<i>Мн. добър 5.00</i>
<i>от 251 до 260</i>	<i>Мн. добър 5.25</i>
<i>от 261 до 270</i>	<i>Отличен 5.50</i>
<i>от 271 до 280</i>	<i>Отличен 5.75</i>
<i>от 281 до 300</i>	<i>Отличен 6.00</i>